

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

Att.: kontoret for Humanitær Bistand, Ud-
viklingspolitik og Civilsamfund (HUC)

Islands Brygge 26
Postbox 1990
2300 København S
tlf. 33 93 20 00
fax 33 32 01 74
hvr@hvr.dk
hvr.dk

Dato 15. april 2010

Vedr. Hørings svar om "Frihed fra Fattigdom"

Tak for udkastet til den ny strategi for dansk udviklingspolitik og for en god debat på Udviklingscaféen i dag. Vi har været glade for at se en ny minister med energi og nye ideer, og for den store debat, det har ført til, og vi ser frem til de kommende måneders samarbejde om konkretiseringen af de overordnede linjer. Indtil da har vi kun nogle få kommentarer til udkastet, da vi ellers er enige i sigtet med og tankerne bag.

Vi er enige i, at det er naturligt at fortsætte koncentrationen af bistanden baseret på international arbejdsdeling, så Danmark koncentrerer sig om områder, hvor den danske ressourcebase besidder særlige kompetencer og vi så vidt muligt undgår de overlap og koordinationsproblemer, som mange u-lande kæmper med og som resulterer i et unødigt ressourcespild.

Vi er også enige i at fokusere på øget støtte til de afrikanske programsamarbejdslande. Vi mener dog ikke, at dette behøver at betyde, at Danida helt forlader Latinamerika, som, med Brasilien og Mexico som økonomisk motor, vil øge sin betydning i verdensøkonomien og dermed betydning for danske virksomheder. Danidas aktiviteter i Bolivia og Nicaragua øger danske virksomheders interesse for Latinamerika, og vi ser en klar forbindelse mellem de bistandspolitiske aktiviteter i de to programlande og de kommercielle aktiviteter i Brasilien, Mexico og andre latinamerikanske lande.

Håndværksrådet har i snart 10 år været involveret i talrige aktiviteter i Bolivia og Nicaragua med fokus på støtte til den private sektor og de små og mellemstore virksomheder. Der har været væsentlige investeringer i form af penge og ressourcer fra såvel Danidas side som fra den private sektor, herunder virksomhederne. De mange investeringer har båret frugt og alene indenfor B2B programmet er vi i Håndværksrådet lykkedes med at engagere op mod 50 danske virksomheder i partnerskaber med virksomheder i de 2 lande.

En væsentlig grund til at dette har kunnet lade sig gøre er naturligvis, at Danida har været til stede og har været dygtige til at hjælpe de danske virksomheder. En anden grund er, at de 2 lande på mange måder tilbyder noget interessant for danske virksomheder. Med Danidas mellemkomst og støtte er det lykkedes at udvikle partnerskaber, der baserer sig på sund forretning, samtidig med at der tages hensyn til udvikling, fattigdomsbekæmpelse, miljø, CSR m.v..

I begge lande har vi kunnet opbygge gode relationer til de private erhvervsorganisationer, hvilket har styrket disse i deres daglige arbejde og deres betydning i samfundet. Vi har set, hvilken positiv betydning stærke erhvervsorganisationer kan have i til tider skrøbelige demokratier, og samtidig spille en vigtig rolle som katalysator for vækst, eksport og beskæftigelse. I begge lande kæmper demokratiske kræfter mod tendenser i modsat retning. Danidas tilstedeværelse i form af støtte til uafhængige organisationer, den private sektor, civilsamfundet mm. har stor betydning for de demokratiske kræfter, herunder de private erhvervsorganisationer og de små og mellemstore virksomheder.

I begge lande har vi i mange år samarbejdet med private organisationer, der hjælper de mindre producenter med at nå ud til eksportmarkederne, og i begge lande har eksporten været inde i en positiv udvikling. Begge lande har meget at tilbyde blandt andet danske virksomheder og de danske virksomheder kan sikre, at ressourcerne udnyttes på en ordentlig måde. Vi mener, at potentialet her fortsat er meget stort, men det vil forudsætte en fortsat tilstedeværelse i form af en ambassade og tilhørende programmer.

Siden udmeldingen om at trække Danida ud af Bolivia og Nicaragua har vi, ikke uventet, haft et stort antal henvendelser fra de danske firmaer, som har valgt netop de to lande af strategiske årsager og fordi de har kunnet trække på en dansk ambassade og B2B og andre programmer. De synes, at de har meget på spil i denne sag og mange kan ikke forstå, hvorfor denne beslutning tages midt i en høringsproces.

Vi vil derfor opfordre til at beslutningen overvejes nøje på baggrund af de indlæg til høringen, der måtte komme og sikrer en udfasning, som tager størst muligt hensyn til de mange store investeringer, der er foretaget af danske virksomheder i de to lande, og som ofte har baseret sig på, at der er en dansk tilstedeværelse at læne sig op ad.

Vi mener, at støtten til den private sektor og de private virksomheder i Bolivia og Nicaragua bør fortsættes med længst mulig horisont og at der snarest muligt gives besked herom til virksomhederne så vi undgår, at de får et negativt indtryk af mulighederne for at engagere sig i dansk udviklings samarbejde. Vi har brug for en positiv branding af erhvervsfremmeprogrammerne.

Vi er glade for, at der er i udkastet lægges så meget vægt på erhvervsudvikling. Vi ved fra mange års praksis, at erhvervsudvikling kan være et uhyre effektivt middel til at bekæmpe fattigdom og til at ændre på eksisterende magtstrukturer, som hæmmer fattigdomsbekæmpelse. Demokrati- og erhvervsudvikling kan komme til at hænge rigtig godt sammen, hvis der satses på udvikling og organisering af de mange mikro-, små og mellemstore virksomheder i den uformelle, såvel som den formelle sektor.

Med en stærk privatsektor, baseret på et stort antal dynamiske, selvstændige erhvervsdrivende følger en stærk middelklasse, der automatisk vil komme til at udgøre en stærk demokratisk kraft i samarbejdslandenes udvikling. Sådan var det i de vestlige demokratier, sådan har det været i de nyindustrialiserede lande og det samme vil gøre sig gældende i de fattigste lande. Strategiens påpegning af behovet for at støtte erhvervsorganisationer og fagbevægelse mener vi derfor bør stå centralt i det kommende arbejde med de konkrete handlingsplaner.

På mødet i Udviklingscafeen blev det nævnt, at bevillingerne til B2B programmet vil blive øget. Der har været og er store problemer med at få de nuværende midler til at slå til, for at dække efterspørgslen, hvilket har resulteret i stadigt skrappe vilkår for virksomhederne samt længere ventetider. Begge dele virker negativt ind på de danske virksomheders interesse for at deltage i det danske udviklings samarbejde, som er afgørende for at ambitionen om at nå målet om en øget indsats på erhvervsudviklingsområdet. Vi anbefaler derfor, at bevillingerne til B2B programmet bliver øget i takt med efterspørgselen til seriøse projekter, der lever op til målsætningen.

Vi mener desuden, at presset på det administrative system er meget hårdt og at den administrative kapacitet må styrkes så meget, at den ikke bliver en flaskehals for programmets implementering. Vi er enige i, at administrationsprocenten skal holdes nede, men samtidig bør man gøre sig klart at en hel del af det arbejde, der udføres af administrationen, burde defineres som projektforberegende/-faciliterende og kvalitetssikrende.

I afsnittet om ligestilling savner vi fokus på kvinders potentiale som iværksættere og virksomheds ejere. Ikke mindst i de fattigste u-lande, hvor adgangen til lønarbejde begrænser sig til at dække mindre end 10 % af arbejdsstyrken, mener vi det er afgørende, at der gøres noget for at hjælpe kvindelige iværksættere, især i den uformelle sektor. Vi vil gerne opfordre til, at dette aspekt får en fremtrædende plads i det endelige strategipapir.

Også i afsnittet om stabilitet og skrøbelighed, mener vi det kunne være relevant at nævne erhvervsudvikling klarere end tilfældet er i udkastet. I områder med mange

flygtninge er adgangen til meningsfuld beskæftigelse et vigtigt element såvel i forhold til at sikre flygtningene indkomstmuligheder som til at forebygge konflikter. Der står lidt om landbrugsproduktion, men det mener vi er for snævert i de tilfælde, hvor flygtningene ikke har adgang til jord.

Det er til gengæld positivt, at behovet for erhvervslivets aktive involvering i udviklingen af bæredygtige energiformer nævnes specifikt i kapitel 7. Erfaringen viser, at der på netop dette område er langt fra ord til handling hvilket ikke mindst skyldes, at fattige i sagens natur har en meget kort tids- og investeringshorisont. Dette aspekt må derfor tænkes ind ved implementeringen af strategien.

På mødet i Udviklingscafeen blev der slået til lyd for større fokus på "unge og beskæftigelse i strategien", ligesom tilfældet var i Afrikakommissionens rapport. Det synspunkt vil vi gerne støtte.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink that reads "Jens Kvorning". The signature is written in a cursive, flowing style.

Jens Kvorning
International chef i Håndværksrådet